

Oponentský posudek diplomové práce Kateřiny Baštové *Rodinný jazykový management*
česko-anglických rodin v Lancashire

Předložená diplomová práce je věnována specifické, zajímavé a velmi aktuální tematice z oblasti jazykového managementu – jazykové výchově dětí ve smíšených rodinách. Toto téma nabývá na významu jak v České republice, tak ve světě; autorka vhodně využila svého pobytu ve Velké Británii (stáže v České škole v Manchesteru) a téma zpracovala jako případovou studii založenou na analýze situace čtyř česko-anglických rodin žijících v okolí Manchesteru a Liverpoolu. Teoretickým východiskem práce je teorie jazykového managementu, cílem bylo zkoumat jazykovou politiku rodiny – její uplatňování ve vybraných rodinách a vliv na osvojování češtiny u dětí. Výzkum vycházel ze čtyř výzkumných otázek a byl proveden metodou hloubkových polostrukturovaných rozhovorů s rodiči. Ty byly nahrány, transkribovány a následně podrobeny konverzační analýze.

Diplomová práce má velmi dobře promyšlenou obsahovou i kompoziční výstavbu, její text je zpracován přehledně, obsah je rozvržen logicky v navazujících a hierarchicky utříděných kapitolách. První z nich má teoretickou povahu, představuje vybrané pojmy jazykového managementu a bilingvního vzdělávání. Druhá kapitola je věnována výzkumu – metodám, účastníkům, průběhu rozhovoru a výzkumným otázkám, třetí kapitola zpracování a analýze rozhovorů a čtvrtá výsledkům výzkumu.

Práce je psána fundovaně, vyjadřování je výstižné, úsporné, ba místy lapidární. Celý text práce čítá 69 stran (včetně úvodu, závěru, seznamu literatury a příloh), což je pro diplomové práce poměrně málo (rozsah vlastní autorčina textu je navíc krácen častými ukázkami z rozhovorů, což je samozřejmě pro tento typ práce adekvátní). Podstatně rozsáhlejší jsou přílohy (celkem 118 stran) – Transkripční zkratky a pravidla, Úvodní dotazník, Seznam otázek pro rozhovory a Přepisy rozhovorů (109 stran). Oceněním hodné je na diplomové práci vedle provedení vlastní analýzy rodinného jazykového managementu pořízení přepisu rozhovorů (důsledně podle předem vhodně stanovených zásad); byl tak zaznamenán cenný materiál, který je vhodný i k dalšímu, jinak zaměřenému výzkumu.

K práci mám jen několik drobných připomínek:

1) Úvodní, teoreticky zaměřená kapitola dobře vymezuje relevantní pojmy jazykového managementu a představuje některá jejich pojetí. V dalších částech práce (včetně závěru) se však s těmito pojetími dále nepracuje. Uvítala bych propojení analytických kapitol s teoretickými východisky a vyjádření vlastního názoru, závěrečné zhodnocení či srovnání (např. co se týče vlivu jazykové politiky rodiny na osvojování češtiny u dětí ze zkoumaných rodin).

2) V textu práce se opakovaně vyskytují nedostatky v interpunkci, zejména u vložených vedlejších vět (např. na s. 17, 21, 48, 58), drobnější gramatické chyby (nedodržení shody na s. 20 ... z témat, které jsem čerpala.. a které ...;) či formulační nedostatky (s. 29 ... je to již více než šestnáct let zpátky... místo před více než šestnácti lety; s. 30 ... Mezi českou komunitou.. místo: v české komunitě, mezi příslušníky české komunity) apod.

3) V závěru práce se konstatuje (s. 57): „*Všechna hodnocení, ať už v rodinách nebo mé, jsou ale velmi subjektivní. Mimo jiné i proto, že vycházím pouze z dat z rozhovorů, která nebyla ověřena pozorováním.*” – Zajímalo by mě, proč nedošlo k ověření dat pozorováním?

Závěr: Práce Kateřiny Baštové splňuje nároky kladené na diplomovou práci. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji stupněm **velmi dobře**.

doc. PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.
oponentka práce

Praha 14. 8. 2017